

Brüssel, 13. juuni 2022
(OR. fr, en)

9745/22

ECOFIN 541
UEM 144
SOC 336
EMPL 218
COMPET 438
ENV 536
EDUC 209
RECH 332
ENER 247
JAI 799
GENDER 81
ANTIDISCRIM 61
JEUN 92
SAN 335

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9404/22 - COM(2022) 606 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Saksamaa 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu soovitusel eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2022) 606 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

milles käsitletakse Saksamaa 2022. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,² eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

- (1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,³ millega loodi taaste- ja vastupidavusrahadu. Taaste- ja vastupidavusrahadust antakse rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. See aitab majandusel taastuda ning teha eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks kestlikke ja majanduskasvu soodustavaid reforme ja investeeringuid, tugevdades samas liikmesriikide majanduse vastupidavust ja potentsiaalset majanduskasvu. Samuti aitab see tugevdada riigi rahanduse kestlikkust ning edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis. 2022. aasta juunis ajakohastatakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 taaste- ja vastupidavusrahadust igale liikmesriigile eraldatavat maksimaalset rahalist toetust.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahadu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

- (2) 24. novembril 2021 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2022) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse 7. mail 2021 allkirjastatud Porto sotsiaalkohustust rakendada edasi Euroopa sotsiaalõiguste sammast, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017. Euroopa Ülemkogu kiitis 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid heaks 25. märtsil 2022. 24. novembril 2021 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles nimetati Saksamaad ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitus euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitus kohta ning ettepaneku 2022. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. 5. aprillil 2022 võttis nõukogu vastu soovitus euroala majanduspoliitika kohta⁴ ja 14. märtsil 2022 ühise tööhõive aruande.

⁴ Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C 153, 7.4.2022, lk 1).

- (3) Venemaa sissetung Ukrainasse pärast ülemaailmset pandeemiat on märkimisväärselt muutnud geopoliitilist ja majanduslikku olukorda. Sissetungi mõju liikmesriikide majandusele avaldub muu hulgas kõrgemates energia-, toidu- ja toorainehindades ning kehvemates kasvuväljavaadetes. Kõrgemad energiahinnad mõjutavad tugevasti eelkõige kõige haavatavamaid leibkondi, kes kannatavad energiaostuvõimetuse all või elavad selle ohus, samuti ettevõtteid, mis on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad. Liit seisab silmitsi ka Ukrainast põgenevate inimeste enneolematu sissevooluga. Venemaa agressioonisõjast tulenevad majanduslikud tagajärjed on mõjutanud liikmesriike ebaühtlaselt. Sellega seoses käivitati 4. märtsil 2022 nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/382⁵ esimest korda nõukogu direktiiv 2001/55/EÜ,⁶ millega anti Ukrainast pärit põgenikele õigus seaduslikult liidus viibida ning juurdepääs haridusele ja koolitusele, tööturule, tervishoiule, eluasemele ja sotsiaalhoolekandele.

⁵ Nõukogu 4. märtsi 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/382, millega määratakse kindlaks Ukrainast lähtuva põgenike massilise sissevoolu olemasolu direktiivi 2001/55/EÜ artikli 5 tähenduses ning nähakse selle tulemusena ette ajutine kaitse (ELT L 71, 4.3.2022, lk 1).

⁶ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

- (4) Võttes arvesse kiiresti muutuvat majanduslikku ja geopoliitilist olukorda, jätkub Euroopa poolaasta raames 2022. aastal majandus- ja tööhõivepoliitika ulatuslik koordineerimine, lähtudes samal ajal taaste- ja vastupidavusraha rakendamise nõuetest, nagu on märgitud 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsis. Vastuvõetud taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on oluline poliitiliste prioriteetide elluviimiseks Euroopa poolaasta raames, kuna kavades käsitletakse kõiki 2019. ja 2020. aasta Euroopa poolaasta tsüklites esitatud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi või märkimisväärset osa neist. 2019. ja 2020. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21, nagu ka riigipõhised soovitused, mis esitati enne selliste läbivaadatud, ajakohastatud või muudetud kavade esitamise kuupäeva.
- (5) Stabiilsuse ja kasvu pakti üldist vabastusklauslit on kohaldatud alates 2020. aasta märtsist. Oma 3. märtsi 2021. aasta teatises „Üks aasta pärast COVID-19 puhangu algust: eelarvepoliitika meetmed“ esitas komisjon oma seisukoha, et otsuse tegemisel üldise vabastusklausli kohaldamise lõpetamise või jätkamise kohta tuleks lähtuda majandusolukorra üldhinnangust, kusjuures peamiseks kvantitatiivseks kriteeriumiks peaks olema liidu või euroala majandustegevuse tase võrreldes kriisieelse tasemega (2019. aasta lõpp). Võttes arvesse suurenenud ebakindlust ja majandusväljavaateid ohustavaid suuri langusriske Euroopas toimuva sõja kontekstis, enneolematut energiahindade tõusu ja jätkuvaid häireid tarneahelates, on põhjendatud stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli kohaldamisaja pikendamine 2023. aastani.

- (6) Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus,⁷ milles esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta, esitatud lähenemisviisi kohaselt on üldist eelarvepoliitikat praegu kõige parem mõõta esmaste kulude (ilma kaalutusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutusena keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu suhtes, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid⁸. Selleks et hinnata, kas riigi eelarvepoliitika on konservatiivne ja kas eelarve struktuur soodustab kestlikku taastumist kooskõlas rohe- ja digipöördega, tuleks üldisest eelarvepoliitikast kaugemale minnes pöörata tähelepanu ka riiklikult rahastatavate⁹ esmaste jooksvate kulude (millest on maha arvatud kaalutusõiguse alusel võetud tulumeetmed ja välja jäetud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ja investeeringute arengule.

⁷ Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus, milles esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 304, 29.7.2021, lk 18).

⁸ Käesolevas soovitus esitatud hinnangud eelarvepoliitika ja selle komponentide kohta on komisjoni hinnangud, mis põhinevad komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi aluseks olevatel eeldustel. Komisjoni hinnangud keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu kohta ei hõlma selliste reformide positiivset mõju, mis on ette nähtud taaste- ja vastupidavuskavaga ja võivad hoogustada potentsiaalset majanduskasvu.

⁹ Ei rahastata taaste- ja vastupidavusrahastust ega muudest liidu vahenditest antavate toetustega.

- (7) 2. märtsil 2022 võttis komisjon vastu teatise, milles esitatakse 2023. aasta eelarvepoliitika üldised suunised („eelarvesuunised“), et toetada liikmesriike stabiilsus- ja lähenemisprogrammide koostamisel ning seeläbi tugevdada poliitika koordineerimist. Komisjon märkis, et 2022. aasta talveprognoosi makromajandusliku prognoosi kohaselt näib üleminek 2020.–2022. aasta üldiselt toetavalt eelarvepoliitikalt üldiselt neutraalsele eelarvepoliitikale, olles samas valmis reageerima muutuvale majandusolukorrale, 2023. aastal asjakohane. Komisjon teatas, et 2023. aasta eelarvesoovitused peaksid jätkuvalt olema liikmesriikide vahel diferentseeritud ja nendes tuleks arvesse võtta võimalikku ülekanduvat mõju riikide vahel. Komisjon kutsus liikmesriike üles kajastama suuniseid oma stabiilsus- ja lähenemisprogrammides. Komisjon võttis kohustuse jälgida tähelepanelikult majandusarengut ja kohandada oma poliitikasuuniseid vastavalt vajadusele ning hiljemalt 2022. aasta mai lõpus esitatavas Euroopa poolaasta kevadpakettis.
- (8) Seoses eelarvesuunistega võetakse 2023. aasta eelarvesoovitustes arvesse halvenenud majandusväljavaateid, suurenenud ebakindlust ja täiendavaid langusriske ning võrreldes komisjoni 2022. aasta talveprognoosiga kiiremat inflatsiooni. Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb eelarvemeetmete abil suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse ning säilitada kõige haavatavamate leibkondade ostujõud, et leevendada energiahinna tõusu mõju ja aidata piirata teisest inflatsioonisurve sihipäraste ja ajutiste meetmete abil. Eelarvepoliitika peab jääma paindlikuks, et kohaneda kiiresti muutuvate oludega, sealhulgas Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast kaitse ja julgeoleku osas tulenevate väljakutsetega, ning see peab olema liikmesriikide vahel diferentseeritud vastavalt nende eelarve- ja majandusolukorrale, võttes sealhulgas arvesse, kuidas neile mõjub kriis ja Ukrainast põgenenud inimeste sisseränne.

- (9) 28. aprillil 2021 esitas Saksamaa määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõike 1 kohaselt komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu rakendusotsuse Saksamaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta¹⁰. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsuse vastuvõtmisest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Saksamaa on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmäärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.
- (10) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artiklis 4 sätestatud tähtajaga esitas Saksamaa 2. mail 2022 oma 2022. aasta riikliku reformikava ja 27. aprillil 2022 oma 2022. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid koos. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2022. aasta riiklik reformikava ka Saksamaa kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava rakendamisel tehtud edusammude kohta.

¹⁰ ST 10158/2021; ST 10158/2021 ADD.

- (11) 23. mail 2022 avaldas komisjon Saksamaa kohta 2022. aasta riigiaruande. Selles hinnati Saksamaa edusamme nõukogu poolt 2019., 2020. ja 2021. aastal vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovitude järgimisel ning tehti taaste ja vastupidavuse tulemustabeli põhjal kokkuvõtte sellest, kuidas Saksamaa on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega, sealhulgas nendega, mis tekivad seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse. Samuti hinnati Saksamaa edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.
- (12) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Saksamaa kohta põhjaliku analüüsi ja avaldas selle tulemused 23. mail 2022. Komisjon jõudis järeldusele, et Saksamaal on makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige on haavatavus seotud püsiva suure jooksevkonto ülejäägiga, mis kajastab tagasihoidlikke investeeringuid võrreldes säästudega ja millel on piiriülene mõju.
- (13) 27. aprillil 2022 esitas Saksamaa uue 2022. aasta eelarvekava. Komisjon on esitanud kõnealuse kava kohta arvamuse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 473/2013¹¹ artikliga 7.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, lk 11).

- (14) 23. mail 2022 esitas komisjon Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande. Kõnealusel aruandes arutati Saksamaa eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarvepuudujääk ületas 2021. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Aruandes jõuti järeldusele, et puudujäägikriteerium ei ole täidetud. Kooskõlas 2. märtsi 2022. aasta teatisega ei teinud komisjon 2022. aasta kevadel ettepanekut algatada uusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusi ning hindab 2022. aasta sügisel uuesti, kas on vaja teha ettepanek selliste menetluste algatamiseks.
- (15) Oma 20. juuli 2020. aasta soovitus¹² soovitas nõukogu Saksamaal võtta 2020. ja 2021. aastal kooskõlas üldise vabastusklausliga kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida COVID-19 pandeemia ning toetada majandust ja selle taastumist. Samuti soovitas nõukogu Saksamaal juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla kestlikkus, suurendades samal ajal investeringuid. Eurostati kinnitatud andmete põhjal vähenes Saksamaa valitsemissektori eelarvepuudujääk 4,3 %-lt SKPst 2020. aastal 3,7 %-le SKPst 2021. aastal. Saksamaa eelarvepoliitilised meetmed toetasid majanduse taastumist 2021. aastal, samal ajal kui ajutised erakorralised meetmed suurenesid 2,7 %-lt SKPst 2020. aastal 4,2 %-le SKPst 2021. aastal. Saksamaa 2021. aasta meetmed olid kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega. 2020. ja 2021. aastal valitsuse poolt kaalutusõiguse alusel võetud eelarvemeetmed olid enamasti ajutised või kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega. Samal ajal ei olnud mõned ajavahemikul 2020–2021 valitsuse poolt kaalutusõiguse alusel vastu võetud meetmed ajutised ega kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega, kusjuures peamiselt hõlmasid need peretoetuste, näiteks lapsetoetuse ja ülalpeetava lapse eest ette nähtud maksuvabastuse suurendamist ning suuremaid võimalusi vääringu odavnemiseks. Eurostati kinnitatud andmete kohaselt suurenes valitsemissektori võlg 68,7 %-lt SKPst 2020. aastal 69,3 %-le SKPst 2021. aastal.

¹² Nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitus, milles käsitletakse Saksamaa 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 282, 26.8.2020, lk 27).

(16) 2022. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2022. aastal soodne ja seejärel realistlik. Valitsuse prognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2022. aastal 3,6 % ja 2023. aastal 2,3 %. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on SKP reaalkasv 2022. aastal väiksem (1,6 %) ja 2023. aastal sarnane (2,4 %). See erinevus tuleneb peamiselt prognooside koostamise erinevast tähtajast, mis stabiilsusprogrammi puhul jäi Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja alguse eelsesse aega, kui 2022. aasta majanduskasvu väljavaated olid optimistlikumad. Valitsus prognoosib oma 2022. aasta stabiilsusprogrammis, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk jääb 2022. aastal tasemele $3\frac{3}{4}$ % SKPst ja 2023. aastal väheneb 2 %-ni SKPst. Sarnane tase 2022. aastal kajastab eelkõige pandeemiaga seotud erakorraliste meetmete jätkamist, Ukrainas peetava sõja tõttu kaitsekulutuste suurendamist ja sõja tõttu kerkinud energiahindade leevendamiseks vajalike meetmete võtmist ning rohepöördesse lisakulutuste ja -investeeringute tegemist. 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 2022. aastal $66\frac{3}{4}$ %ni ja 2023. aastal $65\frac{3}{4}$ %ni. Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal hinnatakse komisjoni 2022. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2022. aastal 2,5 % SKPst ja 2023. aastal 1,0 % SKPst. See on väiksem kui 2022. aasta stabiilsusprogrammis 2022. ja 2023. aastaks prognoositud eelarvepuudujääk, tulenedes peamiselt veidi tagasihoidlikumast maksutulu prognoosist, mis põhineb 2021. aasta novembris tehtud ettevaatlikel arvutustel, ning optimistlikumatest ootustest seoses programmi raames antavate toetuste ja tehtavate avaliku sektori investeeringutega. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse 2022. aastal sarnane ehk 66,4 % ja 2023. aastal väiksem ehk 64,5 %. Lahknevus tuleneb puudujäägiprognosi sarnasest erinevusest. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on keskpika perioodi (kümme aastat) keskmine potentsiaalne SKP kasv hinnanguliselt 1,1 %. See hinnang ei hõlma aga selliste reformide mõju, mis on ette nähtud taaste- ja vastupidavuskavaga ja võivad hoogustada Saksamaa potentsiaalset majanduskasvu.

- (17) 2022. aastal kaotab valitsus järk-järgult enamiku COVID-19 kriisile reageerimiseks võetud meetmetest, nii et ajutised erakorralised meetmed peaksid prognooside kohaselt vähenema 4,2 %-lt SKPst 2021. aastal 1,2 %-le SKPst 2022. aastal. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks võetud meetmed, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal 0,7 % SKPst ja mis eeldatavasti kaotatakse järk-järgult 2023. aastal¹³. Need meetmed hõlmavad eelkõige küttekulude jaoks ette nähtud suunatud toetust; taastuvenergiamaksu (*EEG-Umlage*) kaotamise edendamist; pendelrändetoetuse (*Pendlerpauschale*) suurendamise edendamist; kütuste puhul energiamaksu vähendamist kolmeks kuuks; energiahinna hüvitamiseks tehtavat ühekordset kindlasummalist makset (*Energiepreispauschale*) ja lisamaket iga lapse eest; sotsiaalabi saajatele suunatud ühekordset kindlasummalist makset; kohaliku ühistranspordi kuupileti hinna alandamist kolmeks kuuks. Need meetmed on kavandatud ajutistena. Kui aga energiahinnad jäävad kõrgeks ka 2023. aastal, võidakse mõned neist meetmetest säilitada. Mõned neist meetmetest ei ole suunatud, eelkõige pendelrändetoetuse suurendamine ja kütuste puhul energiamaksu vähendamine. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad ka Ukrainast põgenenud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulud, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal 0,1 % SKPst ja 2023. aastal 0,2 % SKPst,¹⁴ ning kaitsekulutuste suurenemine 2022. aastal 0,4 % SKPst ja 2023. aastal 0,5 % SKPst.

¹³ Näitajad kajastavad alates 2021. aasta sügisest võetud meetmete aastaste eelarvekulude taset, sealhulgas jooksvaid tulusid ja kulusid ning asjakohasel juhul kapitalikulumeetmeid.

¹⁴ Eeldatakse, et Ukrainast liitu põgenenud isikute koguarv jõuab 2022. aasta lõpuks järk-järgult 6 miljonini ning nende geograafiline jaotus põhineb olemasoleva diasporaa suurusel, vastuvõtva liikmesriigi elanikkonna suhtelisel suurusel ja Ukrainast põgenenud isikute tegelikul jaotusel üle kogu liidu 2022. aasta märtsi seisuga. Inimese kohta arvatud eelarvekulude puhul põhinevad hinnangud komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse Euromodi mikrosimulatsiooni mudelil, võttes arvesse nii rahaülekandeid kui ka mitterahalisi hüvitisi, nagu haridus ja tervishoid.

- (18) Oma 18. juuni 2021. aasta soovitusel soovitas nõukogu Saksamaal säilitada 2022. aastal toetav eelarvepoliitika, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahadust saadav impulss, ning riiklikult rahastatavad investeeringud. Samuti soovitas nõukogu Saksamaal juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada riigi rahanduse kestlikkus keskpikas perspektiivis ning samal ajal suurendada investeeringuid majanduskasvu potentsiaali hoogustamiseks.

(19) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammis esitatud teabe kohaselt prognoositakse, et eelarvepoliitika on 2022. aastal toetav (-1,6 % SKPst), nagu soovitas nõukogu¹⁵. Saksamaa kavatseb jätkuvalt toetada majanduse taastamist, kasutades taaste- ja vastupidavusrahasut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu on soovitanud nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahasut toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandustegevusse peaks jääma 2021. aastaga võrreldes stabiilseks. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,2 protsendipunkti¹⁶. Seetõttu kavatseb Saksamaa säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,5 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,7 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst), samas kui rohepöördele tehtavad lisakulutused (0,2 % SKPst) peaksid samuti aitama kaasa jooksvate netokulude kasvule.

¹⁵ Näitaja miinusmärk vastab esmaste kulude kasvu liigsele kasvule võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga, osutades ekspansiivsele eelarvepoliitikale.

¹⁶ Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma pärssiva panuse 0,1 protsendipunkti SKPst.

- (20) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on eelarvepoliitika seisund, eeldusel et poliitikat ei muudeta, 2023. aastal 0,6 % SKPst¹⁷. Prognooside kohaselt jätkab Saksamaa 2023. aastal taaste- ja vastupidavusrahastust antavate toetuste kasutamist, et rahastada täiendavaid investeringuid majanduse taastamise toetuseks. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2022. aastaga vähenema 0,1 protsendipunkti SKPst. Riiklikult rahastatavad investeringud peaksid 2023. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,1 protsendipunkti¹⁸. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2023. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,7 protsendipunkti. See hõlmab energiahindade tõusu leevendamiseks võetud meetmete (0,7 % SKPst) järkjärgulise kaotamise ja Ukrainast põgenenud inimestele ajutise kaitse andmisega seotud täiendavate kulude (0,05 % SKPst) mõju võrreldes 2022. aastaga.
- (21) 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järkjärgult vähenema 1¼ %-le SKPst 2024. aastal ja 1 %-le SKPst 2025. aastal. Prognoosis eeldatakse, et valitsemissektori tulude osakaal SKPst suureneb, seevastu kulude osakaal SKPst peaks jääma suhteliselt stabiilseks. 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse 2025. aastani kahanema: 2024. aastal 65¼ %-le ja 2025. aastal 65 %-le. Komisjoni analüüsi kohaselt näivad võla kestlikkusega seotud riskid keskpikas perspektiivis väikesed.

¹⁷ Näitaja plussmärk vastab esmaste kulude kasvu vähesele kasvule võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga, osutades pärssivale eelarvepoliitikale.

¹⁸ Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma neutraalse panuse.

- (22) Elanikkonna vananemine ja tööturu pingestumine mõjutavad järgmistel aastatel Saksamaad märkimisväärselt. Seadusjärgne pensioniiga jõuab 2031. aastal 67 eluaastani, kuid pensionisüsteemi pikaajalise kestlikkuse tagamiseks on vaja seda senisest enam kohandada, säilitades samas piisavuse. Tugevamaid tööstiimuleid on vaja ka tööturu pingestumise tõttu. Valitsuse võetud kohustus säilitada pensioniskeemi sissemaksete määra ülempiir käesoleval seadusandlikul perioodil ja sissetuleku asendamise miinimummäär toob eeldatavasti kaasa märkimisväärsed fiskaalülekanded, suurendades veelgi enam nooremate põlvkondade koormust. Riigi subsideeritavad erapensionifondid (*Riester Rente*) ei ole suutnud pensionisüsteemis olulist rolli täita. Tulud on väikesed ja halduskulud suured. Eelkõige väikese sissetulekuga töötajad ei suuda piisavalt pensionisääste koguda.
- (23) Maksusüsteem tugineb suurel määral tööjõumaksude laekumisele, samas kui kaasavat majanduskasvu vähem kahjustavad maksubaasid on endiselt alakasutatud. Maksukiil on Saksamaal üks liidu suurimaid. See vähendab netopalka ning pärsib teatud rühmade, näiteks madala ja keskmise sissetulekuga töötajate ja leibkonna teiste palgasaajate hulgas huvi oma töötundide arvu suurendada; see ei aita kuidagi kaasa tööjõupotentsiaali paremale kasutamisele, samal ajal kui tööjõupuudus lokkab. Keskkonnamaksudest saadav tulu on suhteliselt väike, samas keskkonnakahjulikud toetused (sealhulgas maksuvähendused ja -vabastused) õhnestavad keskkonnasäästlikkuse eesmärkide saavutamist ning takistavad CO₂ heite vähendamist, energiatõhusust ja taastuvenergia laialdasemat kasutamist.

- (24) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja nimetatud määruse V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mille rakendamise suunav ajakava tuleb lõpule viia 31. augustiks 2026. Need aitavad lahendada kõiki majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme või olulist osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, millele on osutatud riigipõhistes soovitusetes, mille nõukogu esitas Saksamaale Euroopa poolaasta raames 2019. ja 2020. aastal, nagu ka riigipõhistes soovitusetes, mis esitati enne taaste- ja vastupidavuskava vastuvõtmise kuupäeva. Täpsemalt öeldes pööratakse kavas tähelepanu vajadusele suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid, eelkõige rohe- ja digipöördesse, kestlikku transporti, puhastesse, tõhusatesse ja integreeritud energiasüsteemidesse, avaliku halduse ja tervishoiuteenuste digitaliseerimisse, haridusse ning teadusuuringutesse ja innovatsiooni.
- (25) Saksamaa taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab eeldatavasti teha täiendavaid edusamme rohe- ja digipöörde valdkonnas. Saksamaa kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest 42 %, samas kui digieesmärke toetavad meetmed moodustavad kava kogueraldisest 52 %. Taaste- ja vastupidavuskava täielik rakendamine kooskõlas asjakohaste eesmärkide ja sihtidega aitab Saksamaal COVID-19 kriisist kiiresti taastuda, tugevdades samal ajal tema vastupanuvõimet. Sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade süstemaatiline kaasamine on jätkuvalt väga oluline taaste- ja vastupidavuskava ning üleüldise majandus- ja tööhõivepoliitika edukaks rakendamiseks, et tagada laialdane isevastutus üldise poliitilise tegevuskava eest.

(26) 4. aprilliks 2022 esitas Saksamaa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1060¹⁹ ette nähtud ühtekuuluvuspoliitika programmidokumendid Euroopa Regionaalarengu Fondi kõigi 15 programmi, Euroopa Sotsiaalfond+ kõigi 16 programmi ning Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfond+ segaprogrammi kohta. 19. aprillil 2022 kiitis komisjon heaks Saksamaaga sõlmitava partnerluslepingu ühtekuuluvuspoliitika fondide kasutamise kohta. Kooskõlas määrusega (EL) 2021/1060 on Saksamaa arvesse võtnud asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ühtekuuluvuspoliitika 2021.–2027. aasta fondide programmitöös. See on eeltingimus ühtekuuluvuspoliitika fondidest saadava rahalise toetuse tulemuslikkuse suurendamiseks ja lisaväärtuse maksimeerimiseks, edendades samal ajal nende ühtekuuluvuspoliitika fondide ning muude liidu vahendite ja fondide vahelist koordineerimist, vastastikust täiendavust ja sidusust. Taaste- ja vastupidavusrahadu ning ühtekuuluvuspoliitika programmide edukas rakendamine sõltub ka selliste kitsaskohtade kõrvaldamisest, mis pärsivad investeringuid, mis toetavad rohe- ja digipööret ning tasakaalustatud territoriaalset arengut.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

- (27) Lisaks taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele on Saksamaa endiselt maha jäänud väga suure läbilaskevõimega lairibaühenduse kasutuselevõtul maapiirkondades, kus suuremad investeeringud võiksid edendada tootlikkuse kasvu ning vähendada säästude ja investeeringute tasakaalustamatust. Üldiselt parandas Saksamaa viimase aasta jooksul väga suure läbilaskevõimega lairibaühenduse kättesaadavust märkimisväärselt ja on selle näitaja poolest praegu üle liidu keskmise. Ent maapiirkondades oli katvus 22,5 %, mis jääb alla liidu keskmise (37,1 %). Ainult 15,4 % leibkondadest saab kasutada kiudoptilist ühendust (võrreldes liidu keskmisega 50 %), mis asetab Saksamaa nende liikmesriikide hulka, kus kiudoptilise ühenduse kättesaadavus on kõige kehvem, samas kui esiviisikusse kuuluvate liidu liikmesriikide puhul on see näitaja vähemalt 85 %. Kiudoptilise ühenduse puudumine on iseäranis suur maapiirkondades (11,3 % vs. liidu keskmine 33,8 %). See pärsib tootlikkuse kasvu, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul, kellest paljud asuvad maa- ja poolmaapiirkondades. Lairibaühenduse laiendamist ega 5G-ühendust Saksamaa taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta. Föderaalsel ja piirkondlikul tasandil on olemas kavad, milles on seatud eesmärgiks parandada ühenduvust n-õ hallil alal ja mobiilset ühendust n-õ valgetel laikudel. Koalitsioonileping sisaldab ambitsioonikaid eesmärke tagada kiudoptiline ja 5G-ühendus kõikidele Saksamaa kodumajapidamistele, kuid eesmärkide elluviimise lõpptähtaega ei ole veel kindlaks määratud. Nende eesmärkide õigeaegsel saavutamisel on otsustava tähtsusega tsiviilehituse planeerimis- ja haldussuutlikkuse suurendamine erasektoris ning planeerimise ja rakendamise juhtimine avalikus sektoris. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja täiustada ka taotluste esitamise ja lubade andmise menetlust ning standardida alternatiivseid, vähem aeganõudvaid paigaldamistehnikaid.
- (28) Versailles' deklaratsioonis liidu riigipeadelt ja valitsusjuhtidelt saadud volituste kohaselt soovetakse komisjoni ettepanekuga kava „REPowerEU“ kohta kaotada järk-järgult võimalikult kiiresti liidu sõltuvus Venemaalt imporditavast fossiilkütusest. Selleks kavatseb komisjon määrata dialoogis liikmesriikidega kindlaks kõige sobivamad projektid, investeeringud ja reformid riiklikul, piirkondlikul ja liidu tasandil. Nende meetmete eesmärk on vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja suunata fossiilkütuste import Venemaalt eemale.

(29) Saksamaa seisab silmitsi probleemidega, mis on seotud nii tema sõltuvusega fossiilkütustest ja Venemaalt energia importimisest kui ka täielikult integreeritud säästvasse energiasüsteemi investeerimise raamtingimustega. 2020. aasta andmete kohaselt on sõltuvus Venemaalt imporditavast gaasist eriti suur (65 %²⁰) ja suurem kui liidu keskmine (44 %). Sõltuvus Venemaalt imporditavast naftast on samuti suurem kui liidu keskmine (Saksamaal 34 %, liidu keskmine 26 %)²¹. Üle poole Saksamaa energiaallikate jaotusest moodustavad gaas (26 %) ja nafta (35 %). Selline sõltuvus avaldab otsust mõju Saksamaa tööstusele, mille energiatarve hõlmab 35 % maagaasi lõpptarbimisest. Nende probleemide lahendamiseks, kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks ning investeeringute suurendamiseks võrreldes säästmisega on äärmiselt oluline teha kiiremaid edusamme ülekande- ja jaotusvõrkude laiendamisel ning taastuvenergia kasutuselevõtul. Vaja on teha suuremaid jõupingutusi energiavarustuse ja tarneteede mitmekesistamiseks, kasutades kõiki kättesaadavaid CO₂-vabasid energiaallikaid, eelkõige taastuvallikatest toodetud elektrienergiat ja gaasi, sealhulgas saastevaba vesinikku ja veeldatud maagaasi. Gaasiga seotud uued taristu- ja võrguinvesteeringud peaksid võimaluse korral olema tulevikukindlad, et hõlbustada nende pikaajalist kestlikkust tulevikus säästvatele kütustele kohandamise kaudu. Selleks, et Saksamaa oleks kooskõlas paketi „Eesmärk 55“ eesmärkidega, tuleb veelgi ambitsioonikamalt vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning suurendada taastuvenergia tootmist ja energiatõhusust. Tuleb pingutada, et kiirendada tööstuse CO₂ heite vähendamist, suurendada energiatarbijatele pakutavate võimaluste paindlikkust ja leevendada nende tundlikkust varieeruvate hindade suhtes ning tugevdada energiasüsteemide lõimitust²².

²⁰ Saksamaa majandus- ja kliimakaitse ministeeriumi hiljutiste andmete kohaselt on selle osakaal gaasi koguimpordis vähenenud 35 %ni.

²¹ Eurostat (2020), Venemaa impordi osakaal maagaasi ja toornafta koguimpordis. ELi 27 liikmesriigi keskmise impordi puhul põhineb koguimport ELi 27 liikmesriigist väljastpoolt pärit impordil. Saksamaa puhul hõlmab koguimport ELi-sisest kaubandust. Toornafta ei hõlma rafineeritud naftatooteid.

²² Energiasüsteemide lõimimisel seotakse eri energiakandjad üksteisega ja lõpptarbimissektoritega.

Samuti tuleks võtta meetmeid, mille abil suurendada energiatõhusust, kahandada energiatarbimist ning kiirendada CO₂ heite vähendamist hoonefondi puhul ja transpordisektoris, mis 2021. aastal ei suutnud heitkoguste vähendamise riiklikke eesmärke saavutada. Jagatud liikuvuse ja kestliku ühistranspordi senisest laialdasema kasutamise tulemusena võib väheneda fossiilkütuste kulu. Saksamaa elektrivõrkude laiendamisel on esinenud märkimisväärseid viivitusi. Peamised takistused on muu hulgas planeerimise, loa saamise ja edasikaebamise menetluste keerukus ja pikkus. Elektrivõrkude laiendamisel esinenud viivitused on tekitanud vajaduse piirata taastuvate energiaallikate kasutamist teatud piirkondades. Peale selle mõjutavad elektrivõrkude laiendamisel esinevad viivitused oluliselt naaberliikmesriikide võrke, kuna Saksamaa elektrivõrgu läbilaskevõime ei ole piisav, et transportida vastavas hinnavööndis kaubeldavaid elektrikoguseid. Valitsus on võtnud kohustuse suurendada elektritootmises taastuvate energiaallikate osakaalu 2030. aastaks 80 %ni ning Saksamaa parlament on arutamas seadusandlikku ettepanekut taastuenergia seaduse kohta, mis sisaldab eesmärki saavutada elektrisektoris 2035. aastaks kasvuhoonegaaside osas peaaegu netonullheide. Samas on taastuenergia, eelkõige maismaa tuuleenergia kasutuselevõtt viimastel aastatel märkimisväärselt aeglustunud, kuna selle rakendamisel esineb endiselt takistusi. Nende takistuste kõrvaldamiseks tuleb varajases etapis lahendada maakasutusega seotud konfliktid, leevendada minimaalse vahemaa nõudeid, parandada ruumilist planeerimist, et määrata kindlaks tuuleenergia kasutuselevõtuks sobivad piirkonnad, ning lihtsustada lubade saamist. Kohaliku kogukonna heakskiidu saamisele saab kaasa aidata muu hulgas sujuvama konsulteerimisprotsessi, kodanike osaluse suurendamise ja projektidest saadava tulu jagamise kaudu. Taastuvate energiaallikate laialdasem kasutuselevõtt ja energiatõhususe suurendamine ei kahanda mitte üksnes sõltuvust energiaimpordist, vaid vähendab oluliselt ka energiahindu. Olemasolevate energiaühenduste puhul saab senisest veelgi enam tugevdada osalemist energiaalases piiriüleses koostöös ning suurendada paindlikkust ja vastassuunavoogu.

- (30) Kuigi kliimaneutraalsusele ülemineku ja fossiilkütustest loobumise kiirendamine tekitab mitmes sektoris märkimisväärseid ümberkorralduskulusid, saab Saksamaa ühtekuuluvuspoliitika raames kasutada õiglase ülemineku mehhanismi, et leevendada ülemineku sotsiaal-majanduslikku mõju kõige enam mõjutatud piirkondades. Lisaks saab Saksamaa kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1057²³ loodud Euroopa Sotsiaalfond+, et parandada tööhõivevõimalusi ja tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust.
- (31) Võttes arvesse komisjoni hinnangut, on nõukogu 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus²⁴ kajastub esitatud soovitus 1.
- (32) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada 2022. aasta soovitus euroala kohta sätestatud soovitusi. Saksamaa puhul kajastub see eelkõige soovitustes 1, 2 ja 3.
- (33) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja hindamist, on nõukogu 2022. aasta riikliku reformikava ja 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitused kajastuvad soovitustes 1, 2, 3 ja 4. Soovitused 1, 2 ja 3 aitavad kaasa ka euroala käsitleva 2022. aasta soovituse, eelkõige esimese ja neljanda euroala soovituse rakendamisele. Soovitus 1 osutatud eelarvepoliitika meetmed ning soovitustes 2, 3 ja 4 osutatud poliitikameetmed aitavad muu hulgas vähendada jooksevkonto ülejäägiga seotud tasakaalustamatust, kui tegemist on suurema investeeringuga,

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

²⁴ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

SOOVITAB Saksamaal võtta 2022. ja 2023. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada 2023. aastal, et riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv oleks kooskõlas üldiselt neutraalse eelarvepoliitikaga, võttes arvesse jätkuvat ajutist ja suunatud toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, mis on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ja Ukrainast põgenevatele inimestele. Olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut ning muid liidu vahendeid. Järgida pärast 2023. aastat eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne keskpika perioodi eelarvepositsioon. Parandada maksusüsteemi kaasavama ja kestlikuma majanduskasvu saavutamiseks, pakkudes eelkõige tõhusamaid maksusoodustusi, mis motiveeriksid töötundide arvu suurendama. Tagada pensionisüsteemi pikaajaline kestlikkus.
2. Jätkata oma taaste- ja vastupidavuskava rakendamist kooskõlas nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsuses esitatud eesmärkide ja sihtidega. Viia kiiresti lõpule komisjoniga peetavad läbirääkimised 2021.–2027. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmidokumentide üle, et alustada nende rakendamist.
3. Kõrvaldada investeerimisel esinevad takistused ja suurendada investeeringuid väga suure läbilaskevõimega digitaalsetesse sidevõrkudesse.
4. Vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja mitmekesistada nende importi, parandades energiatõhusust, edendades energiasäästu, mitmekesistades energiatarneid ja tarneteid, kõrvaldades investeerimisel esinevad kitsaskohad, lihtsustades loa saamise menetlust, suurendades investeeringuid elektrivõrkudesse ja taastuvenergiasse ja kiirendades nende kasutuselevõttu ning edendades osalemist energiaalases piiriüleses koostöös.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja